

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

1:a årg.

Den 3 December 1899

N:r 10

INNEHÅLL: *Fru Valborg Holmlund-Hansson som Karin Månsdotter* (Med 1 illustration). *Karin Månsdotter på scenen*. *Envoyén Lindstrand* † (Med porträtt). *Tre fursteboningar* (Med 4 illustrationer). *Före vigseln*. *Skizz*. *President Krüger håller revy*. (Med 1 illustration). *Generalpoststyrelsens 50-årsjubileum* (Med två porträtt). *De små i barnkrubban* (Med 2 illustrationer). *Käjsar Wilhelm II* (Med det senaste porträttet). *Högförväderiprocessen i Paris* (Med 6 illustrationer). *Den beslagtagna trawlaren »Royalist»* (Med 2 illustrationer). *Vårt första elektriska lysbad* (Med 2 illustrationer). *Guldtörstens offer, forts.* (Följetong). *Veckans porträttgalleri* (En hundraårig kyrkoherde, nyvalda riksdagsmän m. fl. Med 10 porträtt).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBLAG. GÖTEBORG. 1899.

Fru Valborg Holmlund-Hansson som Karin Månsdotter.

KARIN MÅNSDOTTER PÅ SCENEN.

Öfver våra två främsta dramatiska scener hvälfver sig i dessa dagar en mäktig våg af historisk dramatik. August Strindbergs »Gustaf Wasa» har gjort stor lycka på Svenska teatern och hans »Erik XIV» har i förra veckan gått öfver samma scen.

På Dramatiska teatern, där den finske författaren Adolf Pauls »Kristian II» förra säsongen vann en vacker framgång, uppfördes den 14 d:s för första gången författarens nya historiska skådespel »Karin Månsdotter».

Detta dramatiska arbete har icke mottagits med samma allmänna erkännande, som hälsade »Kristian II», men vittnar onekligen om ej ringa begåfning. Vid läsningen af detsamma fångas man starkt af det romantiska ämnet, behandladt som det är med pietet och framburet på ett högstämndt och värdigt språk. På scenen värkar detta språk emellertid något för högstämndt och värdigt — hvilket måste anses vara orsaken till att kritiken ej utfallit fullt så som många väntat och författaren säkerligen hoppats!

På grund af den på scenen framträdande bristen på handling och öfverflödet på ord möter utförandet af stycket svårigheter, hvilkas fullkomliga öfvervinnande skulle kräfva krafter af allra främsta rang. Karin Månsdotter spelas af fru *Valborg Holmlund-Hansson*, en ståtlig och strålande fager skådespelerska. Hennes framställning af den romantiska kvinnan präglas af det varmaste intresse för uppgiften. I flere scener är hennes spel ypperligt och af största verkan. Hennes glänsande toaletter äro det ej mindre! I andra aktens månsken glänser liten Karin i en skrud af silfverbrokad och violett sammet med tunga broderier. En annan är af blå sammetsbrokad med puffärmor af rosafärgad atlas. I fängelserummet på Gripsholm — sista akten — bär Karin en sådan dräkt som grefve v. Rosen målat på sin bekanta tafla — lång, hvit robe, med korta svandunskantada ärmor.

Herr Skånberg utför Erik XIV:s långa roll och hr Örtengren spelar Göran Person. Båda göra af de ansträngande rollerna sitt bästa.

ENVOYÉN F. T. LINDSTRAND †.

Den 21 november afled i Borås f. d. svensk-norske ministern i Rom envoyén Frans Theodor Lindstrand, 76 år gammal.

Lindstrand, som var född i Göteborg, där fadern var handlande, förlorade redan vid 11 års ålder sina föräldrar, hvilka båda afledo i kolera sommaren 1834. Sålunda blef han vid unga år hänvisad till egen kraft. Tack vare sin stora energi kom han långt på en bana, på hvilken annars börd och relationer nästan ansetts oumbärliga. Han blef den förste ofrälse man som varit svensk gesandt vid utländskt hof.

Mest genom att uppehålla sig på eget arbete aflade han först student- och hofrättsexamina i Lund. Från fiskalsämbetet i Svea hofrätt öfvergick han till utrikesdepartementet, där han efter hand avancerade till förste sekreterare, expeditionsskre-

terare och chef för politiska afdelningen samt kabinetssekreterare. År 1869 utnämndes L. till ministerresident i Madrid, förflyttades 1877 som envoyé till Rom samt blef samma år tillförordnad generalkonsul i Italien.

Han stannade i 12 år i Rom, där han på grund af sitt ordningsälskande, allvarliga sinne och öfriga egenskaper var mycket afhållen. År 1889 erhöi han afsked med pension.

Efter att länge ha gjort vidsträckta resor inom och utom Europa slog Lindstrand sig för tre år sedan ned i Borås, där han hade släktingar och snart förvärfvade nya personliga vänner.

L. var sedan 1878, ledamot af Göteborgs Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle. Af in- och utländska ordnar innehade han bortåt ett tiotal, utom Nordstjärnans stora kommandörskors.

TRE FURSTEBONINGAR.

Vi bringa i dag bilderna af trenne fursteboningar, hvilka med förnäm enkelhet förena diskret smak och varm hemtrefnad. De äro inga glänsande praktpalats, men inom dess väggar skall tvifvelsutän *lyckan* alltid bo — icke skapad af den höga samhällsställning, som deras egare intaga, utan af de egenskaper som pryda de höga personerna.

Prins Carls och prinsessan Ingeborgs vackra sommarhem är, som bekant, det härligt belägna parkudden. Härute föddes i somras den lilla prinsessan Margareta. Det älskliga och afhållna fursteparet trivas också mycket väl därute.

Prins Bernadottes bostad i Stockholm är Östermalmsgatan 56. Det är en vacker och stilfull tre våningars byggnad.

För någon tid sedan inköpte prins Eugen den vackra Valdemarsudde på Djurgården.

Här kommer den begåfvade och omtyckte fursten-konstnären att inom kort slå upp sin atelier och där fortfarande samla kring sig allt hvad vår hufvudstad eger af konstnärstelligens.

Prins Carls villa å Parkudden.

Valdemarsudde är belägen alldeles vid stora segelleden, vid infarten till Stockholm från Salt-sjön. Den resliga väderkvarnen, som synes afbildad här nedan, är väl bekant för alla som fara denna väg. Den ger stället en pittoresk anstrykning, hvilken helt säkert utöfvat dragningskraft på den furstlige köparen.

Valdemarsudde

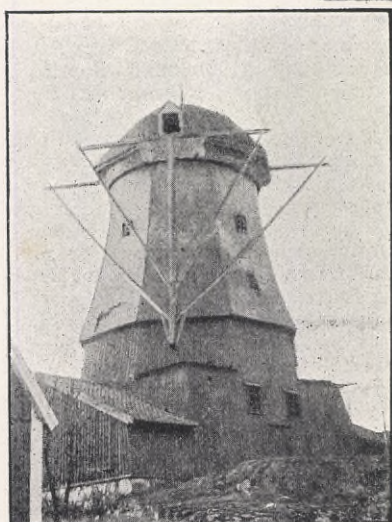

Foto. Blomberg, Stlm.

Prins Bernadottes hem i Stockholm.

FÖRE VIGSELN.

SKIZZ.

Vagn efter vagn rullar fram till det grefliga palatset. Portvakten, den gamle trotjänaren, slår upp portalen och för hvarje gång blir hans buggning allt djupare, tills slutligen hans näsa vördnadsfullt vidrör marken. »Ju senare på aftonen, desto finare gäster» — det tycks slå in här.

»Hos oss umgås endast den högsta aristokratien, en baron är knappast någonting», låter han sedan betjäningen veta, »och vår brudgum är till och med prins».

»Men bruden är bara grefvinna», fnittrar med ett föraktligt grin kammarjungfrun, hvars dagar i det grefliga huset äro räknade.

»Så få vi också snart ärfva millioner», svarar prinsens betjänt och lämnar dem med en stolt knyck på nacken.

Han har sina allvarsamma plikter att uppfylla och är i högsta grad medveten om sin ställning.

Däruppe i gemaken är det redan mycket lifligt. Alla gästerna ha anländt och man väntar blott på brudparet, för att begifva sig till kyrkan. Ögat bländas af de praktfulla toaletterna, gnistrande diamanter och lysande uniformer. Men under den skenbart lifliga konversationen kastas otåliga och förstulna blickar mot den dörr, från hvilken brudparet skall träda in. Man väntar och väntar. Man blir otålig. Elaka yttranden låta ej vänta på sig.

I sitt rum står den bleka bruden i full bröllopsdräkt med den härliga, doftande buketten i handen. Hon har skickat ut alla andra och bedt att få vara för sig själf blott ännu ett par minuter.

Sakta stänger hon dörren, öppnar ett litet skrin och tar fram ett porträtt, hvilket hon betraktar så stilla och andaktsfullt som ville hon för evigt inpränta dess drag i sitt minne.

Ären rulla tillbaka... hon ser sig åter vid sjutton år... hon hör åter honom, hvilkens bild det är, svära henne evig tro och hon tror sig än en gång känna sitt hjärta slå af oändlig lycka... Hela världen hade legat för henne som ett paradiset, tills döden tog hennes älskade.

Från den stunden var hon likgiltig för allt. Hon åt, drack, promenerade, konverserade — gjorde allt mekaniskt. Så hade hon också helt mekaniskt, efter kort öfverläggning med sig själf, sagt ja till den unge prinsen, för att göra sin far till viljes. Man beskref honom som en älskvärd person och angenäm sällskapsmänniska, han var af gammal adel och tillhörde en af landets mest ansedda släkten. Att han kanske lefvat undan en smula hade ingenting att betyda, och hans skulder utgjorde ej heller något hinder. Den unga grefvinnan var rik, mycket rik.

Med en djup suck sliter den unga bruden sina blickar från porträttet och lägger det med dröjande hand tillbaka.

Hennes ansikte får ett eftertänksamt uttryck. Hon kommer plötsligt att erinra sig de rykten hon hört både yttras högt och hviskas om honom, som i dag skall blifva hennes make och hvilka rykten hon icke skänkt det allra minsta intresse, lika litet som honom själf.

Det påstås, att han älskar en annan, en fattig flicka af lägre börd, och för denna böjelse skall han ha blifvit offer just när han knappt såg sig någon utväg att reda upp sina skulder. På knä hade han bönfallit sin far om att betala dessa och att hjälpa

honom att bli en annan människa. Men den gamle ädlingen hade icke låtit beveka sig. I sin förtviflan grep sonen till revolvern, sedan han förut sändt sin älskade ett afskedsbref. Detta hade hon dock mottagit så tidigt, att hon hann hindra honom att fullbörda sitt uppsåt.

Hon hade bönfallit honom att gifva sig med en rik flicka, att taga en brud som anstode hans börd och rang. Hellre det än att se honom död. Hvert hon sedan tagit vägen, om de sedan träffats, visste bruden icke.

Hon hade alldeles gått upp i hägkomsten af den döde och gifvit sin egen smärta riklig näring, utan att besinna att äfven han, hvars maka hon skulle blifva, kunde bära på ett lidande, att äktenskapet ålade henne plikter gentemot honom. Som en blyxt blef medvetandet härom klart för henne, och hos henne vaknade ett djupt medlidande för den tillkommande.

Den stora spegeln återkastade hennes bild som hon stod där i bröllopsdräkt, slöja och krona. Öfver ansiktet hvilade ett vekt drag, som föreföll henne själf främmande. Om några minuter skulle hon svära honom evig trohet, hvars sjäslif var henne alldeles obekant och som ej heller visste det ringaste om henne. Konvensansen skulle länka dem tillsammans för ett helt långt lif, främmande och likgiltiga för hvarandra skulle de följas åt genom detsamma.

»Nej, nej!» ropade hon högt. »Jag vill inte, jag vill inte, ännu är det tid att ändra det.»

Hon ringde häftigt på klockan och bad om ett ögonblicks samtal med prinsen.

Med en allvarlig, tveksam min, som förrådde en viss förvåning, står han om några minuter inför henne. Han trycker vördnadsfullt en kyss på hennes hand och betraktar nästan med öfverraskning den vackra kvinnan. Aldrig hade han så sett denna goda varma blick i hennes öga eller lagt märke till denna mjuka hy, hvars lätta blekhet var förtjusande.

Den unga grefvinnan mönstrar också prinsen. Hon observerar det drag af melankoli som lagt sig kring hans mun och på ett sällsamt sätt kontrasterar med den vackra, kraftiga figuren.

»Jag har bedt er komma hit», börjar hon och hennes röst förefaller helt beslöjad, »emedan jag icke ville träda fram för altaret vid er sida, utan att känna till något om er, om hvad som rör sig i ert inre».

»Just nu», svarar prinsen, »nu strax före vigseln, när bröllopsgästerna förgås af otålighet?»

»Ja ni har rätt», säger den unga bruden och sänker blicken, ögonblicket är illa valdt, men jag vill endast göra er en fråga.»

»Jag känner till ert förflutna», fortsätter hon. »Jag vet att ni har lidit och jag ville nu blott höra om ni ännu i era tankar dväljes hos henne, som ni älskat. Dessförinnan vill jag dock gifva er några upplysningar om mitt sjäslif. Döden tog ifrån mig min kärlek, och sedan dess har jag, utan intresse eller deltagande för något eller någon, i egoistisk förblindelse endast rufvat på min sorg. Utan att vidare tänka på saken uppfyllde jag min faders önskan och blef er brud. Men just som jag för sista gången tog fram bilden af min hädangångna kärlek, fick jag klart för mig att äfven vi båda ha plikter mot hvarandra och måste taga så stor hänsyn till hvar-

andra som möjligt Och nu ber jag er, innan vi hunnit vigas vid hvarandra, först ge mig ett svar på min fråga.»

Hon lyfte åter upp blicken och såg prinsen stå dödsblek framför henne.

»Samma öde», sade han med darrande röst, »binder oss båda samman. Hon, som jag älskat, som räddade mitt lif, äfven hon är död.»

Ett ögonblicks djup tystnad och deras blickar möttes. I hennes ögon läste han en varm bön och ett djupt vemod. Hon räckte honom handen och han tryckte den innerligt.

»Var öfvertygad», fortsatte han, »att jag stode icke här som en rik arftagerskas tillkommande, om ej den obeveklige liemannen ryckt henne från mig! Men sedan frågade jag icke efter någonting. Helt apatiskt har jag framsläpat mina dagar, och den förebräelse ni gjorde er, att endast ha tänkt på den egna smärtan, träffar lika mycket mig. Jag har hittills i er blott sett den rika bruden och min själ har hela tiden haft hemliga möten med den hädangångna. Att jag hade plikter mot en lefvande, mot ett väsen med själ och hjärta — därpå har jag icke tänkt, och att något rör sig i ert inre det har jag först nu fått veta. Förlåt mig och tack för dessa minuter. Nu tackar jag med ord, men jag hoppas under vårt kommande samlif blifva i stånd att visa er att ni icke valt en ovärdig.

Låt oss hålla minnet af de hädangångna högt, och kanske skall ur den stora smärta, som vi hafva gemensam, en gemensam lycka spira upp.»

Grefvinnan såg på honom med fuktigt glänsande ögon.

»Det är orätt», sade hon, »att glömma de döda för de lefvande. Hågkomsten af den lycka vi en gång i lifvet fått njuta stannar som en oafkastlig egendom i vårt sinne, förklarad och förskönad af tiden. Men plikterna mot de lefvande äro stora och skola så uppfattas. Därför tackar jag er för ert förtroende och jag hoppas att jag skall lyckas vara icke blott en rik utan äfven en god hustru åt er. Ja, jag tror mig känna att den lilla lyckan en gång skall växa till en stor.

Djupt rörd böjde han sig ned och tryckte en kyss på hennes panna.

Därpå bjöd han henne armen.

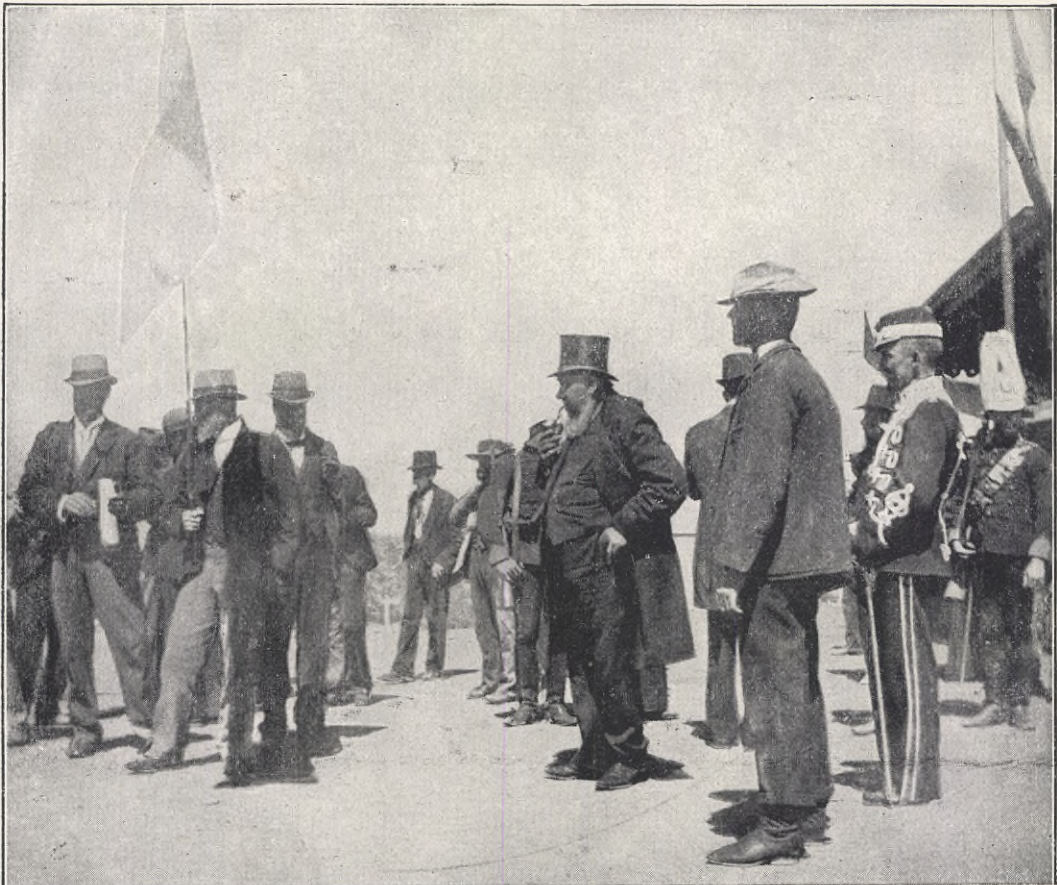
»Låt oss gå ned, bröllopsgästerna vänta», sade han. »Vi äro redan vigda utan ceremonier, ty dessa minuter före vigseln äro för oss heligare och betydelsefullare än hvad vi nu begifva oss till — utan bäfvan eller tvekan, glada och hoppfulla väntande på lyckan.»

Med strålände ögon såg hon upp till honom och lade ömt och förtroendefullt sin arm i hans.

Violet.

PRESIDENT KRÜGER HÅLLER REVY.

Efter en fotografi.

GENERALPOSTSTYRELSENS JUBILEUM.

Den 21 november hade 50 år förflutit, sedan det förutvarande »Öfver-Post-Directeurs-Embetet» erhöll namnet »Generalpoststyrelsen» och dess högste chef fick titeln generalpostdirektör. Detta

Statsrådet Krusenstjerna.

ämbe innehafves nu af civilministern, statsrådet Krusenstjerna och förvaltas af byråchefen F. H. Schlytern, som sedan 1896 är tillförordnad generalpostdirektör.

Titeln generalpostdirektör har under de 50 åren endast burits af fyra personer. Vid namn- ombytet var frih. Hugo Adolf Hamilton chef för verket. Denne som blef afsatt från sitt ämbete året därpå, efterträddes af J. Staël von Holstein, hvilken fungerade som generalpostdirektör till år 1867. Efter honom kom W. Roos, som beklädde chefskapet i öfver 22 år och i sin ordning 1889 efterföljdes af statsrådet Krusenstjerna, hvars ämbete som vi ofvan nämnde under tiden från 1896 på förordnande bestrides af byråchefen F. H. Schlytern.

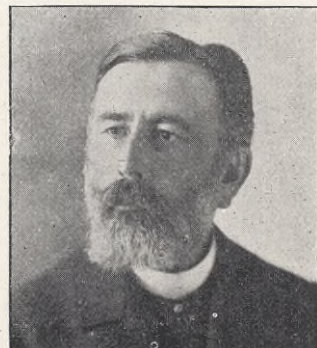
* * *

I anledning af generalpoststyrelsens födelsedag torde en liten skildring af postverkets historik vara af intresse.

Enligt instruktion af 1563 skulle k. m:ts brefdragare fortskaffas med utgårdshästar, d. v. s. sådana hästar, som under krigstid skulle aflämnas i stället för en fullt beklädd karl.

Redan 1624 påtänktes emellertid införandet af en verklig postinrättning i Sverige. Detta förslag synes dock ej hafva kommit i verkställighet. Först på hösten 1635 hemsände Axel Oxenstjerna förre

postmästaren i Leipzig Anders Wechel för att vara behjälplig vid skapandet af en postinrättning inom Sverige. Den 20 febr. 1636 utfärdades förordningen om postbuden, fullmakten för Anders Wechel som postmästare och beställningen för Olof Jönsson att resa kring landet och tillsätta postförvaltare och postbönder. Från denna dag räknar alltså vårt postverk sitt ursprung.

Byråchefen F. H. Schlytern.

De första postlinier, som 1636 anordnades, voro från Stockholm till Göteborg och från Stockholm till Markaryd vid dåvarande danska gränsen.

Med år 1718 inträder en större förändring, ehuru af kort varaktighet, uti post- och skjutsväsendet, för hvilket Karl XII varmt intresserade sig. Sex olika slags poster inrättades: paketposten, ständiga posten, ryttareposten, rännposten, ridposten och extra posten. De ansågos dock snart för det utarmade Sverige alltför betungande och genom två k bref i december 1718 återställes allt i sitt gamla skick.

Kongl. brefvet den 9 juni 1688 omnämner redan postjakter öfver Ålands haf och till Reval, men redan år 1685 gingo postjakter mellan Ystad och Stralsund. År 1859 inrättades de första postkupé-expeditionerna, nämligen mellan Örebro och Arboga samt mellan Göteborg och Töreboda. Nu uppgår antalet till flere hundra.

Brefbäring infördes i hufvudstaden år 1673. Afgiften för brefs hembärande hade för Stockholm år 1836 blifvit bestämd till 1 skilling banco (= 3 öre). Samma pris blef gällande i landsorten, sedan brefbäring äfven där hunnit blifva anordnad.

DE SMÅ I BARNKRUBBAN.

Någon vackrare, ädlare och mera tilltalande välgörenhet än den, hvars mål är att sörja för barnens väl och uppfostran till andligen och lekamligen sunda medborgare, gifves icke. Egentligen är sådant kärleksverk ej någon välgörenhet. Det är en sträng plikt, hvars uppfyllande icke utan våda för samhället kan försummas. På barnens omsorgsfulla vård, så till kropp som själ, hvilat nationens lycka.

Frälsningsarmén, hvars religiösa verksamhet vi här icke alls vidröra, har sin sociala verksamhet

att tacka för de sympatier, som den förvärfvat i vida kretsar. Den egendomliga korporationens för många mindre tilltalande sidor öfverskylas af den verksamhet, som frälsningsarmén utvecklar till lindring af nöden hos de lägsta lagren, dit kanske ingen stråle af ljus annars skulle tränga. Slumsystrarnes kärleksarbete i armodets och eländets boningar kan icke förbigås med likgiltighet eller utan ett varmt ord af erkännande.

De vackraste utslagen af detta arbete är anordnandet af de s. k. barnkrubborna, hvilka finnas

De små i barnkrubban.

i flera af våra stora städer. De ha utvecklats till en oundgänglig institution för de föräldrar, som på grund af dagens arbete måste lämna sina små. Våra bilder visa ett par för HVAR 8 DAG tagna fotografier från en frälsningsarméns barnkrubba.

Den lilla bilden framställer matrummet, där de små med denna härliga barnaaptit, som är dem egen, intaga sin goda och närande mat. Allt gör intryck af snygghet och ordentlighet, parad med verklig ömhet. Förestånderskan är en verklig mor för de små. Maten är riklig och välsmakande. Att se dessa stackars små fattiga barn, nätta och rena, med strålande ögon och under glatt joller njuta af sin måltid, är en bild som man icke snart glömmet. Huru illa ha kanske ej många af dessa förut fått fara — hur skulle de väl kunna hjälpa sig hemma ensamma en hel dag!

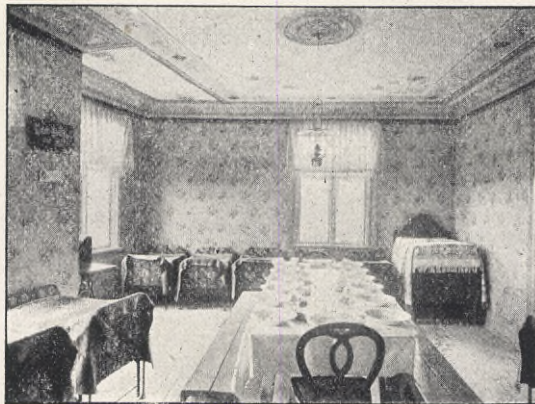
Fotografien af barngruppen är mycket lyckad och visar att de små i allo må väl i detta *baby*-härberge. Se den lilla nederst till venster — hur hon håller handen för näsan kanske för att ej få ett litet »potatis-tryne» med! Hon är kontrasten till den lilla

till höger, som med hopknäppta händer förtroendefullt blickar mot kameran. De olika uttrycken i alla dessa barnansikten äro i sanning en högst intressant studie. De äro ännu mera: de värma sinnet och komma blicken att fuktas af medkänsla vid tanken på dessa smås öde. Gif då, innan känslorna hunnit förflykta, en skärf af ditt öfverflöd till de små.... Ty de små — de äro de stora!

De flesta af dessa barn inlämnas af modern tidigt på morgonen, när hon går till sitt arbete. På aftonen hämtas den lilla hem, efter att ha fått

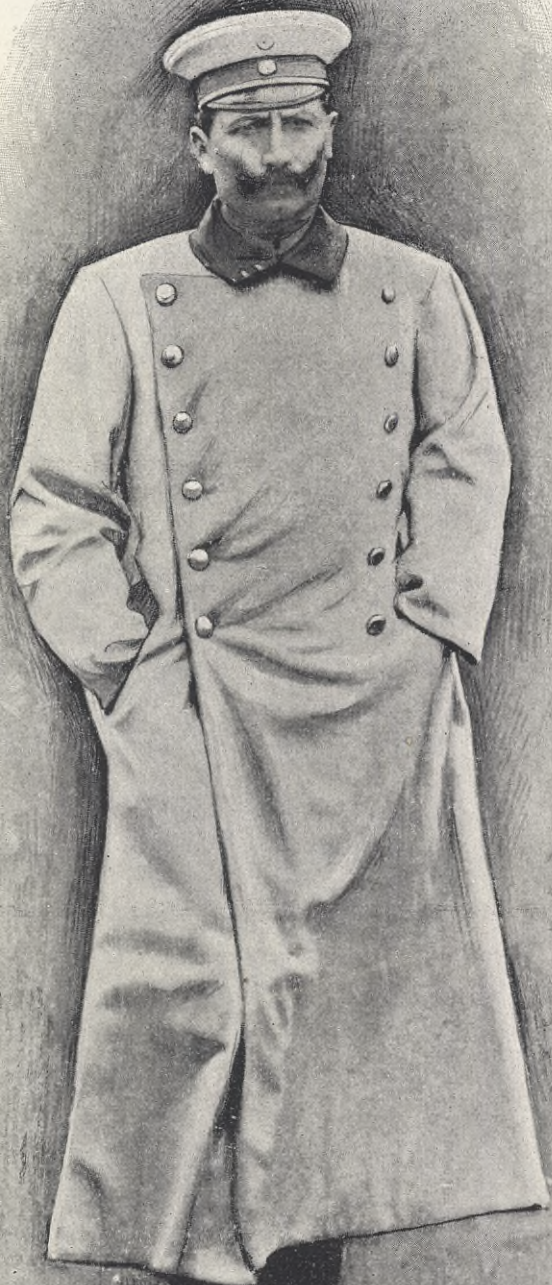
öm vård och smaklig närande föda under dagen. För detta betalas för hvarje barn 10 öre pr dag. Men i barnkrubban finnas äfven små stackare som frälsningsarmén med föräldrarnes eller fattigvårdens tillåtelse tagit i sin vård, där de få stanna så länge möjligt är.

Vi kasta en sista blick på den talande barngruppen och erkänna att frälsningsarmén här gör ett godt arbete — utträtt en gärning, som kanske annars blefve ogjord

Matrummet i barnkrubban.

KÄJSAR WILHELM II.

Den intressanta bild af Tysklands kajsare, som HVAR 8 DAG här är i tillfälle att visa sina läsare, är tagen efter monarkens senaste fotografi. Porträttet är synnerligen karaktäristiskt. Man kan i de bestämda dragen läsa kraft, energi och beslutsamhet — egenskaper som i hög grad utmärka denne furste och hvilka äfven äro de egenskaper, som nu för tiden främst äro af nöden, i synnerhet för en man i denna ställning.

Få personer ha dock blifvit så olika bedömda som kajsar Wilhelm II! Mänskligt att döma har han framför sig en lång och mödosam regeringstid, som har alla utsikter att blifva händelserik. Tyskland blir alltmera den tongifvande rösten i Europa. Gentemot romanska alliansgriller och den engelsk-amerikanska sammanslutningen står den stora germanska nationen ensam, men stark, blodfull och lifskraftig.

Kajsar Wilhelm har i dagarne aflagt ett besök hos sin mormor, drottning Victoria, hvilket väckt stort uppseende. Som man minnes, lade kajsaren vid det dumdristiga Jamesonska infallet i Transvaal i dagen sina sympatier för detta land, i det han sände president Krüger ett deltagande telegram. Det är emellertid icke så länge sedan kajsaren ytterst vänligt mottog Cecil Rhodes, som stod bakom Jamesoninfallet, i sin egen hufvudstad. Detta gaf anledning till många kommentarier. Att kajsar Wilhelm just nu, under det pågående kriget mellan England och Transvaal, besöker drottning Victoria, måste väl betraktas som ett nytt bevis på att hans känslor för boerstaten svahnat. I hvarje fall ha säkerligen allvarsamma saker afhandlats mellan Storbritanniens åldriga härskarinna och hennes rastlöse dotterson.

HÖGFÖRRÄDERIPROCESSEN I FRANKRIKE.

I Paris pågår som bäst processen inför senaten som riksrett mot de för sammansvärjningen mot republiken anklagade. De främste bland dessa äro Paul Déroulède och »hjälten» från

Rue Chabrol, Jules Guérin. Den förre har redan ådömts ett par månaders fängelse för oskickligt beteende inför rätta.

I Luxembourgpalatset råder nu en ovanligt

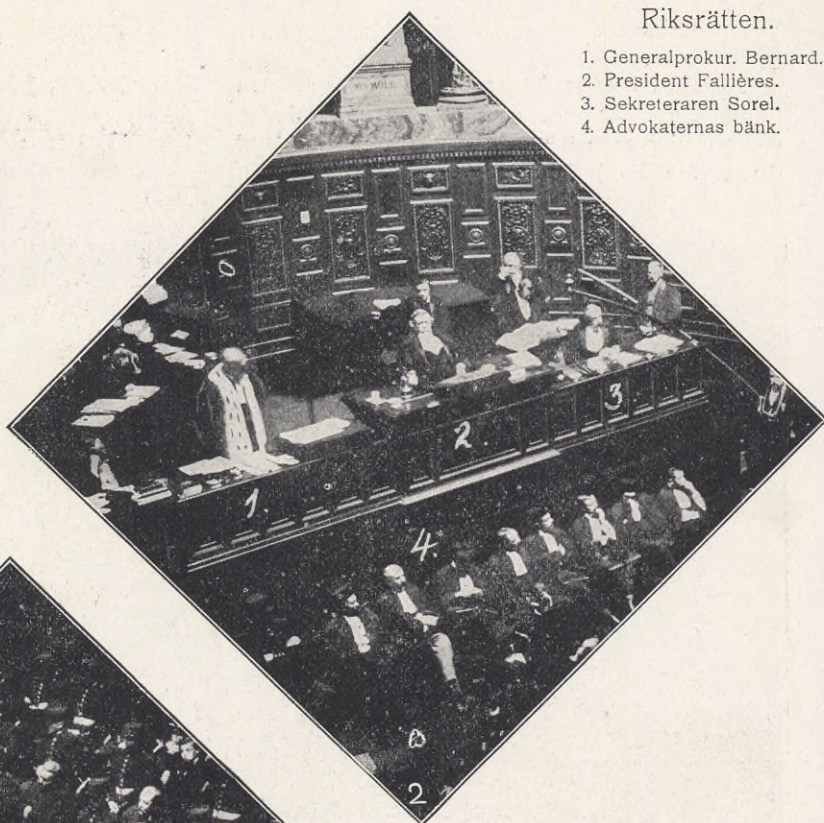
Rochefort hälsas af sina anhängare.

Drumont (X) och hans vän:er.

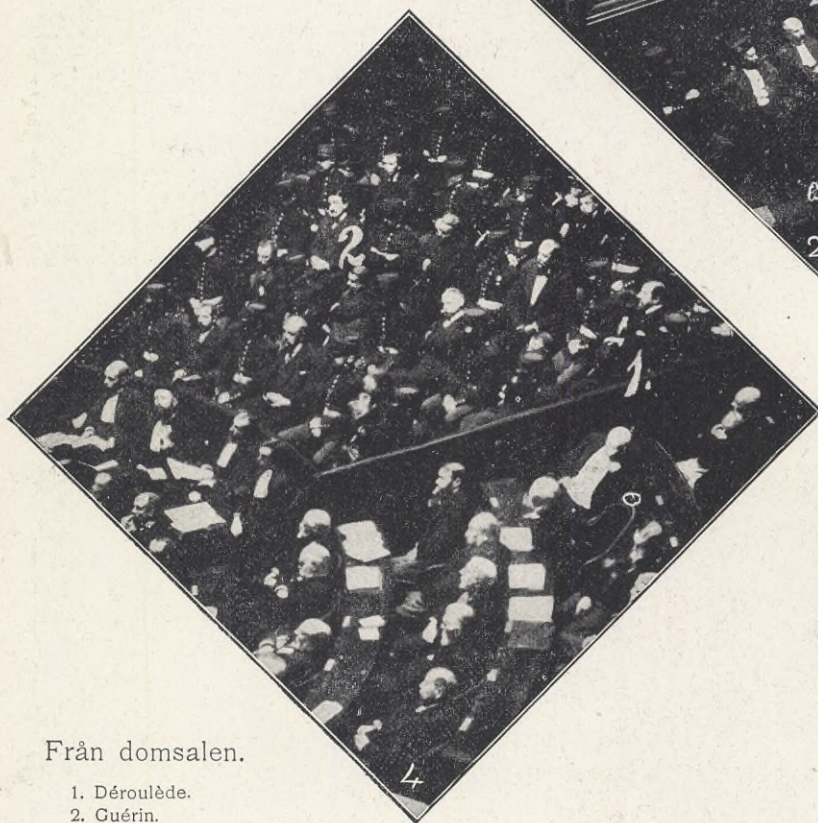

Den oundvikliga »hvita damen»,
numera »svarta damen».

Riksrätten.

1. Generalprokur. Bernard.
2. President Fallières.
3. Sekreteraren Sorel.
4. Advokaternas bänk.

Från domsalen.

1. Déroulède.
2. Guérin.

Francois Coppée (X) på väg till
domstolen.

liflig rörelse. Öfverallt postera soldater — till och med i parken, som annars brukar vara barnjungfrurnas paradplats!

Icke mindre än 520 vittnen ha inkallats. De flesta af dem ämna vittna till de anklagades förmån och ha igångsatt scener, hvars farsartadt dramatiska pointer blefvo så våldsamma, att dom-

stolspresidenten endast med stor möda kunde göra sin myndighet gällande. Det gick så långt, att den tappra Guérin måste anhålla om ordning i domsalen. Förhandlingarne ha sedan så småningom fått en något lugnare karaktär. Illustrationerna framställa interiörer från domsalen samt bilderna af hufvudpersonerna i målet.

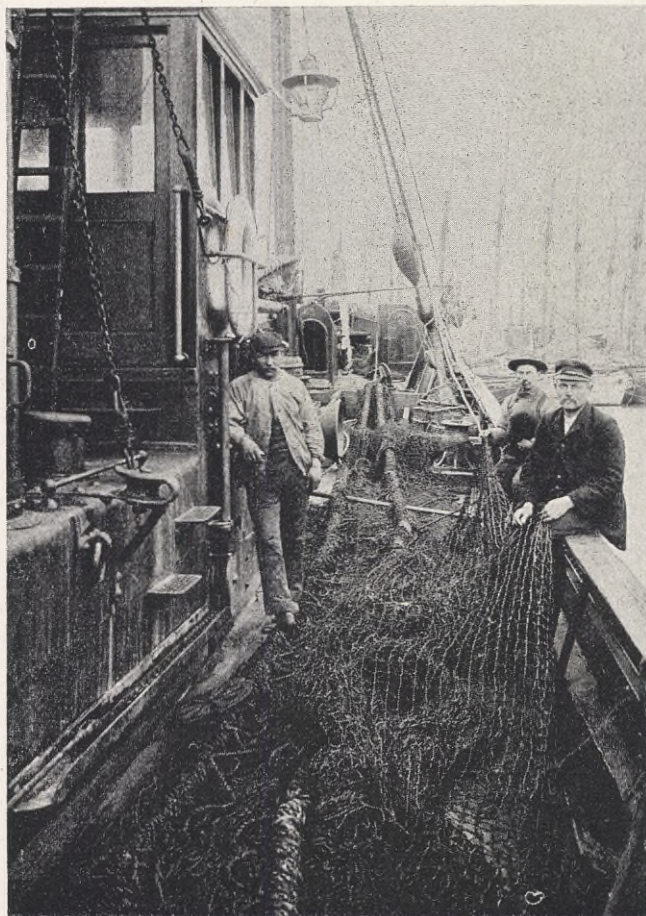
DEN BESLAGTAGNA TRAWLAREN »ROYALIST».

Man har på senare tider hört mycket talas om de moderna pirater, som kallas »trawlare» eller trawlfiskare. Senast har en engelsk dylik, »Royalist 428» ertappats å danskt område och dess folk ställts till rätta i Frederikshavn, där dylika tjufterimål afdomas.

En »trawl» består af en lång, tung stång, på hvilken ett nät är fastgjordt. När den starka ångaren släpar det öfver hafsbotten rifver det allt med sig och när det tages upp, som en vanlig vad, in-

Trawlaren »Royalist» i Frederikshavns hamn.

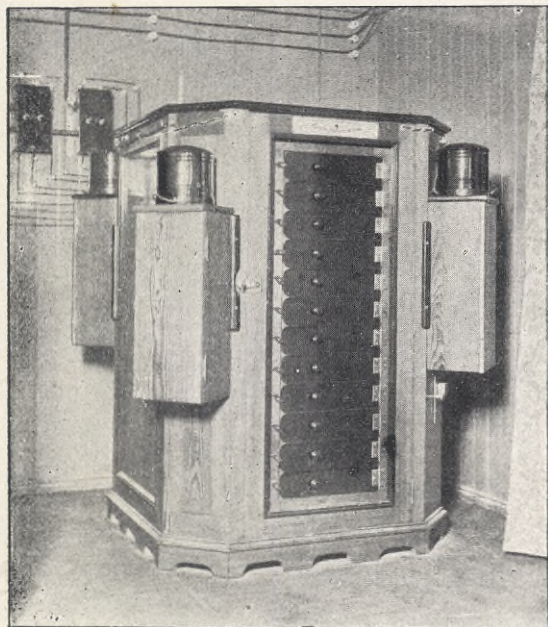
På trawlaren »Royalists» däck.

nehåller det en mängd fisk samt en massa sten och hafsväxter. Emellanåt har det händt att en telegrafkabel kommit med på ett hörn! En hafsbotten, öfver hvilken en trawl sopat fram, är som ett af gräshoppor härjadt landområde.

Trawlaren »Royalist 428», som i oktober seglat en af de isländska auktoriteterna utsänd båt i sank å Dyrarfjord, vid hvilket tillfälle tre personer drunknade, var strax därpå oförsiktig nog att nalkas danska kusten. Isländarne, som förut haft erfarenhet om liknande puts, hade kommit till det resultat, att det namn under hvilket fartyget gick vid nämnda tillfälle, »Oyalis 42», var uppdiiktadt och att man blott målat öfver begynne- och slutbokstäfverna. Samtidigt med att rapport ingått från Island om öfverseglingen hade trawlaren af inspektionsfartyget »Absalon» för tjuffiske införpassats till Frederikshavn. Här ha kaptenen och hans folk ställts till rätta och denna gång torde trawlaren ej så lätt slippa undan.

Sorgligt att säga är kaptenen å ångaren, K. A. Nilsson, svensk (Uddevallabo). Han har emellertid alltid varit känd som en bemärkt och behjärtad man och t. o. m. erhållit guldmedalj och pänningbelöning för räddning af människolif.

VÅRT FÖRSTA ELEKTRISKA LJUSBAD.

Hoffot. Dahlqvist, Helsingborg.

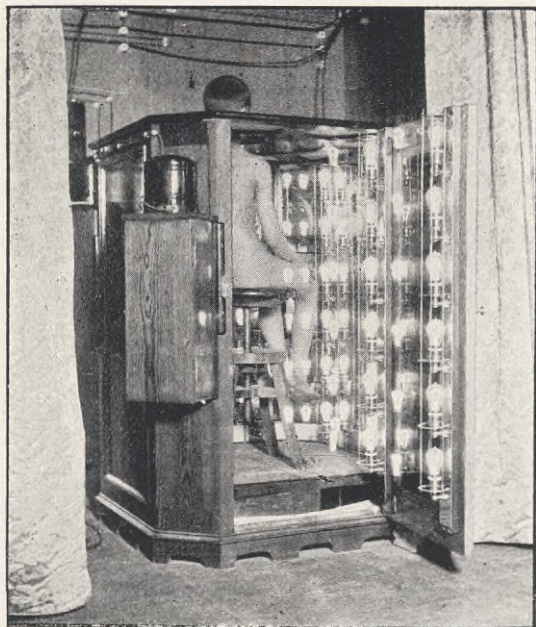

Foto. för H. S. D.

Vårt århundrade är elektricitetens. Och elektriciteten är lif! Den sätter fart i sekelslutet — må vara att i dess skarpa ljus skuggorna afteknas med en tydlighet, som icke alltid är för ögat angenäm.

Att bokstafiligen kunna bada i ett haf af elektriskt ljus tillhör sekelslutets allra bästa påhitt. Solbaden äro ingen nyhet. Men enär sommarsol icke alltid finnes att tillgå, måste man taga sin tillflykt till det elektriska ljuset, och detta har visat sig vara likaså lifgifvande.

Vi ha i Sverige saknat elektriska ljusbad — åtminstone offentliga — ända tills helt nyligen i Helsingborg, där man alltid följer med sin tid, ett sådant öppnats i stadens ombyggda och moderniserade badinrättning. Detta ljusbad är det första i sitt slag i Skandinavien.

Ett par för HVAR 8 DAG tagna fotografier visa tydligt huru denna badapparat är inrättad.

Man öppnar dörrarna till ett elegant åttakantigt skåp och finner i hvarje hörn rader af elektriska glödlampor, 50 till antalet. Det här använda ljusskåpet är ett kombineradt sådant, dessutom försedt med 4 starka bågglampor. Den badande tager aflädd plats på en liten stol inne i skåpet, hvars

dörrar stängas, och efter några minuter inträder en stark svettning.

Dessa bad ha öfverallt visat sig vara mycket verksamma vid hudåkommor, nervositet m. fl. sjukdomar. Först och främst genomtränger ljuset huden och dödar alla baciller, hvarförutom det verkar renande i blodet och återuppbyggande för konstitutionen. För korpulenta personer, som önska magra och för magra, som önska blifva feta, äro dessa ljusbad att rekommendera på grund af att de befordra en normal ämneomsättning i kroppen.

Skall en viss kroppsdel behandlas, har man en särskildt konstruerad elektrisk ljuskastare, hvars strålknippen riktas mot den sjuka kroppsdel på den i skåpet sittande patienten genom små fällbara klaffar, som äro anbragta på ljusskåpet.

På det att luften icke må genom dessa klaffar få tillträde och en förkylning inträffa äro färgade glas anbragta innanför klaffarna, genom vilka glas ljuset passerar. Ofvanpå skåpet finnes en termometer, hvari den ljusbadande själf kan afläsa den temperatur han utsättes för. Äfven är locket på ljusskåpet vridbart, hvarigenom hvilken kroppsdel som helst kan vändas mot den verkande strålkastaren.

GULDTÖRSTENS OFFER

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följetongens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens vandring genom några trånga, ruskiga gator i Haag, i afsikt att aflägga ett besök hos en döende. Af denne köper professorn för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, tager professorn pängarna ur hans hand och stoppar dem tillbaka i sin plånbok.

Andra kapitlet börjar med en skildring af ett sammanträffande mellan den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modärn man ur societeten. De följas åt till den senares onkel lord Ferriby, för att hälsa på husets unga dotter miss Joan. De finna henne upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbiträden. Välgörenheten går ut på att förmå folk att på lördags e. m. låna ut sin velociped till fattiga biträden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt. Det är en stor internationell affär, som har till mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott.

I tredje kapitlet har herrskapet Ferribys en »at home», hvarvid lorden framlägger denna sin plan. Som medlemmar af direktionen föreslås och antages med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmannen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

Fjärde kapitlet återgifver att börja med en interiör af det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag. En mrs Vansittart, som reser med sin kammarjungfru, gör här bekantskap med mr Percy Roden, för hvars stora projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla ihop alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen oumbärligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidningsmän, hvarpå Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

(Forts från n:o 9).

SJUNDE KAPITLET.

”Man kan så mycket vara en man af värld, att man icke är någon-ting i världen”.

Mationalekonomien kommer en dag att få erkänna filantropien som ett möjligt, ja som ett afgjordt hinder i vägen för världens framåtskridande mot det tusenåriga rike, när tillgång och efterfrågan skola sitta bredvid hvarandra i frid. Välgörenheten håller för visso på att göra en sådd i tidens fåror, hvilken i en framtid skall bära häpnadsväckande frukt. Ty välgörenheten tvekar inte att göra slut på en industri eller gå i vägen för ett yrke, som ger dagligt bröd åt tusentals. Det af lord Ferriby så lysande invigda malgamitföretaget bar inom kort en vacker frukt på ett håll, dit troligen få af de intresserade någonsin tänkt på att kasta en blick. Priset på finaste kulörta papper föll öfverallt på världsmarknaden. Detta papper kunde endast tillverkas medels en stor del malgamit, i förening med fabrikatets öfriga beståndsdelar. I det s. k. prospektet för malgamitföretaget uppgafs det att denna stora välgörenhet var igångsatt för att lindra nöden hos malgamitarbetarne genom att sätta dessa lidande människor i stånd att tillverka det lifsfarliga fabrikatet till billigare pris och utan fara för dem själfva. Detta prospekt kom naturligtvis till deras kännedom, hvilka det mest angick, nämligen fabrikanterna af kulört papper och dem som förse dessa fabrikanter med råvaran.

På det viset kom lord Ferriby att sätta i gång en lavin.

Malgamitaffären var mycket exklusiv — d v. s. denna vara skickades ut i världen af några få affärsmän, i hvilkas makt det icke stod, när de fingo kännedom om lord Ferribys prospekt, att hindra prisfallet på malgamit. Allt efter som detta föll, föllo priserna på de olika slagen papper, hvilka icke kunde tillverkas utan malgamit. På det viset kom lord Ferriby indirekt, i följd af denna

oklarhet, som mycket ofta utmärker den högt uppdrifna välgörenheten, att utöfva inflytande på tusentals människors dagliga bröd. Och han visste det inte. Och ej håller Tony Cornish visste om det. Och Joan och de som bidragit till företaget hade aldrig drömt om eller tänkt sig något dylikt.

Pappersmarknaden blef hvad man kallar ömtålig — d. v. s. priserna stego och föllo hastigt utan synbart skäl. Somliga förtjänade pengar och andra förlorade. Men nu — i Mars månad, två månader efter malgamitarbetarnes ankomst till sitt nya hem på sanddynerna vid Scheveningen — började pappersmarknaden att bli stadig igen och fastare priser blefvo rådande. Orsaken var det enkla faktum, att en affärsman i London hade uppköpt något af den nya malgamiten från Scheveningen och utlämnat den till sina kunder, hvilka funno att den var god. Han hade därtill köpt den billigare. Inom några dagar visste alla, som saken angick, om detta. Sådant är affärslifvet vid seklets slut!

Cornish fann, när han af en tillfällighet tittade in på det lilla malgamitkontoret, sitt bord öfverströdt af telegram.

Han hade verkligen under de två senaste månaderna kommit underfund med att malgamitaffären var ett vidlyftigare företag, än vare sig han eller hans onkel någonsin inbillat sig.

Under denna tid hade Cornish sett sig ur stånd att besvara en hel mängd förfrågningar, hvilka han måst returnera till Roden och von Holzen. Desse hade ju genast svarat, och på det viset blef saken enkel nog. Cornish fann emellertid snart sig själf verkligen till slut upptagen och intresserad af någonting.

Han hade ett litet nätt kontor, hvilket Joan möblerat med en viss originalitet, som gjorde det olikt alla andra i Westminster. Det hade till på köpet den stora fördelen att vara beläget ofvanför ett té-kafé för damer, så att denna eftermiddagsdryck lätt kunde anskaffas. Joan bjöd sina vänner dit på té, och hennes mor var förkläde. Dessa små tékonseljer blefvo mycket gouterade, och man hade t. o. m. satt ifråga att skaffa ett piano, hvil-

ken tanke dock slutligen öfvergafs för en banjo. Vid komitésammanträdena — när damerna träfades för att arrangera malgamitbasarerna och malgamitbalerna — voro Cornishs telegram och tébjudningarna det stående samtalsämnet.

Cornish hade måst köpa en ofantlig papperskorg — så många döende välgörenhetsföretag hade kastat afundssjuka blickar på malgamitaffären. De undrade, hur den var igångsatt samt erbjödo Cornish aflönade hedersposter.

Morgonen ifråga fann Cornish ett bref från Roden.

»Min käre Cornish.

Ni kommer förmodligen att få mottaga ansökningar från malgamitarbetare i olika delar af världen att få komma till vår fabrik. Antag dem alla och laga att de inrangeras i rullorna så fort som möjligt.

Hasteligen

P. R.»

Cornish började se på telegrammen. De voro alla från malgamitarbetare — från Venedig till Valparaiso — som ville låta värfva sig hos dem. Just som han höll på att läsa depescherna, inträdde lord Ferriby. Lorden var, som vanligt, mycket nöjd med sig själf. Han hade promenerat genom Piccadilly med stor effekt, och en biskop hade med en bugning i honom erkänt sig se en »lek-mannaprelat.»

»Hvad har du där, Tony?» frågade han nedlåtande, i det han lade sin smala käpp på en med mosaik inlagd sekretär, som skulle föreställa hans egen och alltid var stängd och alltid utan innehåll.

»Telegram», svarade Cornish, »från malgamitarbetare, som vilja komma till Scheveningen. Sjuttiosex stycken. Jag förstår mig verkligen inte riktigt på den här affären.»

»Inte jag håller», genmålde lorden i en ton, som tydligt gaf tillkänna, att han kunde förstå hvad som häst, om han bara gjorde sig besvär. »Men jag tror, att det är en af de största välgörenhetsaffärer, som någonsin satts i gång.»

»Naturligtvis», tillade han, »måste vi ta emot de stackars människorna.»

Cornish räckte honom Rodens bref, och under det lorden läste detta, använde han tiden att göra upp en lista på de sökande. Cornish började verkligen sätta sig in i situationen. I andra förhållanden skulle han ha blifvit hvad man kallar en god affärsman. Utan någon som häst öfning och med en uppfostran som endast bestod af ett hastigt inlärande af klassikerna och en rigorös hederslag förstod han vanligen hvad som var klokast att göra.

»Jag ser», sade lord Ferriby och jämkade på västen, »att Roden är af samma åsikt som jag. En skarp karl, den där Roden.»

»Jag skall sålunda skriva eller telegrafera till dem att de blifva antagna?» frågade Cornish.

»Javisst, min käre Anthony. Vi samla tillhoppa dem eller mönstra dem, som White säger, här och sända, liksom förut, dem till Scheveningen, så snart Roden och Holzen äro färdiga att taga emot dem. Som soldat förstår han bäst den saken. Du och jag däremot äro mera lämpliga att handskas med pengarne.

Lord Ferriby kastade en blick mot dörren till yttre rummet för att vara förvissad om att den var öppen, så att den tyske skrivaren icke skulle gå miste om att höra, hvad som blott kunde lända till

hans uppbyggelse, och för att han måtte kunna samla upp några smulor från snillets rika bord.

Lord Ferriby drog långsamt af sina handskar och lade dem på dokumentskåpet. Hans yttre kunde anstå en bolagsdirektör, och han hade ett allvarligt och värdigt uppträdande, som var väl egnadt att imponera på intressenterna. Han talade om vädret, gjorde Cornish uppmärksam på en bläckfläck på den dyrbara tapeten och satte därpå åter på sig handskarne mycket belåten med sig själf och sitt morgonarbete.

»Allting tyckes vara i bästa ordning, min käre Anthony», sade han. »Det finnes således ingen anledning för mig att stanna här längre.»

»Nej, ingen», svarade Cornish, och hans nåd aftågade.

Cornish stannade, tills det var tid för honom att begifva sig till klubben för att intaga lunch. Klubben var belägen på andra sidan St James' park. Han besvarade en del bref själf och lämnade rätten åt den tyske kontoristen — en man med alla tänkbara dygder, slätkammat uppstruket hår och drömande ögon.

Malgamitarbetarne fingo order att infinna sig så snart de själva önskade. Efter lunchen måste Cornish skynda tillbaka till George Street. Det var en af hans arbetssamma dagar. Kl. 4 var sammanträde med komitén för den tillämnade balen, och Cornish kom ihåg, att han fått sig särskildt ålagdt att skaffa en ny bassträng till banjon. Den unge ädlingen Rupert Dalkyn hade lofvat komma under förklaring, att han ej komme att röra banjon, om den ej hade nya strängar. Cornish köpte strängarne i Militärekiperings-Magasinet och första förberedelsen till sammanträdet bestod i den tyske skrivarens stämmande af instrumentet.

Blommor måste naturligtvis köpas och ordnas *tant pis que mal* i tomma bläckhorn — ett infall af Joan, som bestämt vägrade att använda föreningens medel på prydnadsföremål af mindre allvarligt slag, på samma gång som hon till fullo erkände nödvändigheten af blommor på komitéledamöternas bord.

Lille Rupert var den förste, som anlände. Han var mycket liten och nätt, nästan kvinlig. Ett erfaret öga såg med ens, att han härstammade från en krigisk släkt. Han hade en allvarlig och djupt tankfull min. Han slog sig ned på armstödet till en stol och stirrade in i elden allt under det läparne sakta rörde sig.

»Är det något, som tynger på Ert sinne?» — frågade Cornish, som höll på att lägga sista handen på rummets prydnad.

»Ja, en ny sång, diktad för tillfället. Malgamitens klagan. Vill ni höra den?»

»Tack, jag tror att det är bäst vi vänta. Jag tycker jag hör en vagn», sade Cornish hastigt.

Rupert Dalkyn hade blifvit utsedd till medlem af balkomitén på den grund att han var bror till mrs Courteville, det bästa »förkläde» i hela London. Hon var ej endast änka, utan hennes man hade därtill blifvit dödad under särdeles smärtsamma omständigheter.

»Stackars liten», sade man, när hon tillät sig något, som kanske kunde synas litet mindre vanligt — »stackars liten, ni vet att hennes man blifvit dödad?»

Så vakade salig Courteville från sin ensliga graf vid Ogoweflodens stränder öfver sin hustrus lycka och förskaffade henne en mycket behaglig ställning inom Londons sällskapsvärld.

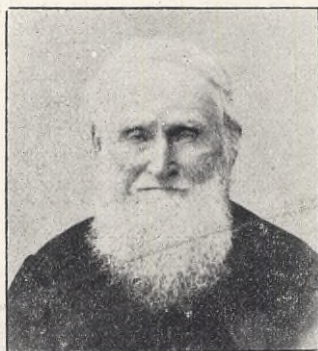
(Forts.)

VECKANS
PORTRÄTT-GALLERI

EN HUNDRAÅRIG KYRKOHERDE.

Den 28 november ingick nestorn bland Sveriges prästerskap, kyrkoherden i Barlingbo pastorat i Visby stift prosten *Carl Bergvall* i sitt 100:de år. Numera för det mesta sängliggande, afbidar den åldrige herden med en viss förklarlig längtan den stund, då han skall kallas att ingå i den sista hvilan. Prosten Bergvall har i öfver

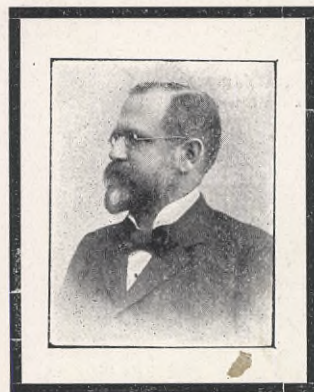
sjuttio år värkat inom stiftet. Han prästvigdes nämligen den 3 juli 1826.

* * *

Som ett apropos kan i detta sammanhang omtalas att äfven Sveriges *ynge* prästman finnes inom Visby stift, pastor H. F. Spak, som är född 1876.

H. V. Martin †.

Den 20 dennes afled hastigt i Stockholm chefen för landtmäteristyrelsen, generaldirektör Hugo Vilhelm Martin, i en ålder af 50 år.

Med generaldirektör Martin bortgick en framstående och mycket duglig medborgare. Efter 1876 i Upsala aflagd juris kand.-examen blef han året därpå v. häradshöfding. År 1888 aflade han juris lic.-examen och promoverades samma år till juris doktor. Därpå blef han docent i allmän lagfarenhet och romersk rätt vid Upsala universitet. Redan 1882 tillförordnad byråchef i

generaltullstyrelsen och två år senare sekreterare i nämnda styrelse utnämndes Martin 1887 till expeditionschef i civilepartementet och följande år till kansliråd och byråchef. I ungefär 8 år skötte M. med skicklighet och samvetsgrannhet det makt-påliggande embetet. Nära befryndad med ingenjör Gustaf de Laval intog han äfven i flere af dennes bolag en framskjuten ställning. År 1895 utnämndes M. till chef för landtmäteristyrelsen. Helt nyligen hade han efter statsrådet Restadius utsetts till ordförande i egna-hems-komitén. I det enskilda umgänget var generaldirektör Martin en rättfram och angenäm personlighet.

Fru Henricsson †.

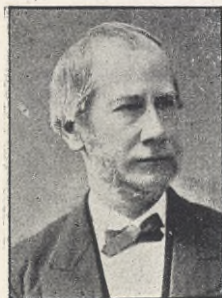
Efter en längre sjukdom afled å Sofiahemmet den 20 dennes den som sårsläkerska öfver hela landet bekanta fru Charlotta Christina Henricsson, född Bellman.

Fru Henricsson, som var född i Stockholm 1833, blef vid 25 års ålder elev hos den för sin sårsläkedom berömda "jungfru Åhrberg", som nog insett att jungfru Bellman här träffat rätta fältet för sin kallelse. Sedan hon därpå ett par års tid varit anställd vid Serafimerlasarettet, började hon 1865 egen verksamhet, hvilken hon utöfvat med alltmera växande framgång. År 1878 ingick hon äktenskap med snickaremästaren Bernhard Henricsson. »Doktorinnan Henricsson» blef lika bekant och värderad som förut »doktorinnan Bellman».

Sin största kundkrets hade hon i Stockholm, där hon anlätades af talrika sjuka, äfven ur de högsta kretsarne. Hon verkade äfven med framgång långt utanför hufvudstadens område. Sin »läkarepraktik» fortsatte hon med oförminskadt intresse till för ett par månader sedan, då hon till följd af ett kroniskt lidande måste undergå operation och för hvilket hon nu dukat under. Utom anhöriga sörja henne många vänner och talrika tacksamma patienter.

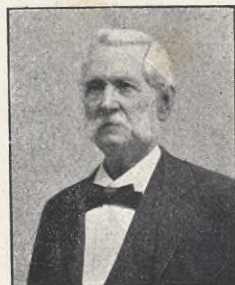
A. M. Lundberg.

Den 24 dennes ingick borgmästare Anders Magnus Lundberg i Falkenberg i sitt 80:de år. Borgmästare Lundberg blef student 1837 och tre år därefter kanslist i justitierevisionsexpeditionen. Vice häradshöfding år 1850 utnämndes han tre år därefter till borgmästare i Falkenberg, där han således lefvat och värkat till samhällets fromma i snart 50 år. Den vördade gamle har en lång följd af år

varit ledamot af Riksdagen, 1856—58, 62—63 och 65—66 i borgareståndet samt åren 1876—78 samt 1882—93 i Andra kammaren.

Patrik Reutersvärd.

Den 22 dennes ingick hofmarskalken Patrik Reutersvärd i sitt 80:de år. Den aktade åldringen var med anledning däraf föremål för hjärtlig hyllning. Hofmarskalken uppvakades i sin bostad vid Stureplan i Stockholm af en mängd gratulerande och fick naturligtvis mottaga många lyckönskningar i bref och telegram. Som bekant, har hofmarskalken Reutersvärd nu trädt tillbaka från det politiska lifvet, inom hvilket han under många år spelat en ingalunda obetydlig roll.

VÅRA NYVALDA RIKSDAGSMÄN. IV.

ANDRA KAMMAREN.

Godsegare C. A. Trolle
Nyvald för Frosta domsaga.

Häradsh. T. af Callerholm, Hedemora
Nyvald för Falun, Hedemora och Säter.

Bruksegare Elof Biesért, Lennartfors
Nyvald för Nördmarks domsaga.

Sjökapten C. J. Ödman
Nyvald för Orust och Tjörn.

Gästgifv. C. N. Witsell, Örkelljunga
Nyvald för Norra Åsbo domsaga.

BREFLÅDA.

Karin Gran. Drömmen torde bli verklighet, om ni tillåter oss att något omarbete den.

Amatörfotograferna erinras om täflan inom andra afdelningen, (se n:o 8).

Insändarne af bidrag få tacksammast svar alltefter som vi hinna taga del af det sända.